

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1342/2023
01.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Милене Рашић, Александра Степановића и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Александра Милуновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К.бр.48/20 од 15.06.2022. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 бр.298/22 од 16.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Александра Милуновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К.бр.48/20 од 15.06.2022. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 бр.298/22 од 16.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К.бр.48/20 од 15.06.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и кривично дело непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. КЗ, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци, након чега му је суд изрекао условну осуду тако што је окривљеном АА утврдио јединствену казну затвора у трајању од девет месеци и истовремено одредио да се утврђена казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од пет месеци, рачунајући од дана правноснажности пресуде. Оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу. Окривљени је обавезан да Основном суду у Крагујевцу на

име паушала плати износ од 5.000,00 динара, те на име трошкова крвичног поступка исплати износ од 20.593,02 динара, те да ОЈТ у Крагујевцу на име трошкова крвичног поступка исплати износ од 52.922.09 динара, док ће о осталим трошковима бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 бр.298/22 од 16.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, док је потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу К.бр.48/20 од 15.06.2022. године.

Против наведених правоснажних пресуда, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА-адвокат Александар Милуновић, због повреде закона из члана 438. став 1.тачка 1),7), 8), 9), став 2.тачка 1) и 439.тачка 1) до 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да укине побијане пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правоснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, бранилац окривљеног сматра да суд није решио предмет оптужбе везано за крвично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, из разлога што се у конкретном случају ВВ стављају на терет исте радње као окривљеном АА, кретање левом страном коловоза, а да је у изреци пресуде оглашен кривим искључиво окривљени АА, чиме је повређена и одредба члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

По оцени Врховног суда, у изреци правоснажне пресуде, а у односу на оптужни акт, постоји идентитет лица које је оптужено и то окривљеног АА (субјективни идентитет) и дела које је предмет оптужбе и то крвичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ (објективни идентитет), а за које крвично дело је окривљени оглашен кривим, при чему је чињенични опис у потпуности једнак диспозитиву Оптужног предлога Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу К.бр.28/22 од 19.01.2022. године. Из наведеног произлази да је суд у потпуности решио предмет оптужбе те да пресудом оптужба није прекорачена.

Имајући наведено у виду, Врховни суд је наводе браниоца окривљеног да су повређене одредбе члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП, оценио неоснованим.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА-адвокат Александар Милуновић истиче да у диспозитиву оптужног акта, као и у изреци пресуде недостаје битан субјективни елемент кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и то умишљај и свест о забрањености дела, који морају бити описани у оптужном акту. Бранилац наведено образлаже тиме да је у оптужном акту наведено „да је ВВ кретао левом страном коловоза у улици Ужичке Републике“, што је супротно члану 35. став 1. и 2. Закона о безбедности саобраћаја, па закључује да је окривљени реаговао у крајњој нужди и покушао да избегне саобраћајну незгоду.

Одредбом члана 289. став 1. КЗ је прописано да учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара, казниће се затвором до три године, док је ставом 3. истог члана прописано да ако је дело из става 1. учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Одредбом члана 297. став 3. КЗ је прописано да ако је услед дела из члана 289. став 3. КЗ наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера, учинилац ће се казнити затвором до четири године.

Одредбом члана 26. КЗ је прописано да је кривично дело учињено из нехата кад је учинилац био свестан да својом радњом може учинити дело, али је олако држао да до тога неће доћи или да ће то моћи спречити или кад није био свестан да својом радњом може учинити дело иако је према околностима под којима је оно учињено и према својим личним својствима био дужан и могао бити свестан те могућности.

У конкретном случају, у оптужном акту и у изреци побијане пресуде је наведено да је окривљени, на описани начин, као учесник у саобраћају на путевима управљајући путничким моторним возилом, непридржавајући се саобраћајних прописа, у стању урачунљивости и уз свест о забрањености дела, угрозио јавни саобраћај и тиме довео у опасност живот и тело људи, на тај начин што је поступио супротно одредби чл. 35 ст. 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, и одредби чл. 35 ст. 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, иако је био свестан да услед непридржавања наведених законских одредби може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност тело људи, али је олако држао да до тога неће доћи или да ће моћи последице да спречи, а до које последице је и дошло у виду наступања тешке телесне повреде код оштећене ББ из ..., као и лаке телесне повреде код ошт. ВВ из ..., па су на тај начин наведени сви објективни и субјективни елементи кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297 ст. 3 у вези чл. 289 ст. 3 у вези ст. 1, КЗ, за које је окривљени правноснажно оглашен кривим.

У самој изреци пресуде је наведено да је код окривљеног постојала свест о забрањености дела, док је везано за свест и вољу окривљеног према извршеном кривичном делу наведено да је окривљени био свестан да услед непридржавања

наведених законских одредби може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност тело људи, али је олако држао да до тога неће доћи или да ће моћи последице да спречи, што значи да је у изреци пресуде описано да је окривљени кривично дело учинио са нехатом, сходно одредби члана 26. КЗ. Самим тим су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радње извршења дела не садржи све елементе предметног кривичног дела, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени неоснованим.

Бранилац, затим, формално указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, из разлога што је суд окривљеног осудио на јединствену казну затвора у трајању од девет месеци, за кривична дела која нису учињена у стицају. Бранилац наведено образлаже тиме да суд за изрицање јединствене казне за дела учињена у стицају може узети само казне затвора на које је окривљени осуђен правноснажним пресудама. У конкретном случају, суд је у првом и другом ставу изреке пресуде осудио окривљеног на појединачне казне, која нису дела у стицају, па је након тога изрекао јединствену казну, што је супротно одредби члана 60. КЗ и члана 552. став 1. тачка 1) ЗКП. На овај начин, бранилац суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Одредбом члана 60. став 1. КЗ је прописано да ако је учинилац једном радњом или са више радњи учинио више кривичних дела за која му се истовремено суди, суд ће претходно утврдити казне за свако од тих дела, па ће за сва та дела изрећи јединствену казну, док је ставом 2. тачка 2) КЗ прописано да ако је суд за кривична дела у стицају утврдио казне затвора, повисиће најтежу утврђену казну, с тим да јединствена казна не сме достићи збир утврђених казни, нити прећи двадесет година затвора.

Одредбом члана 552. став 1. тачка 1) је прописано да се поступак за изрицање јединствене казне затвора покреће на захтев јавног тужиоца, осуђеног или његовог браниоца, ако је против истог осуђеног у две или више пресуда изречено више казни, а нису примењене одредбе о одмеравању јединствене казне за дела у стицају.

Врховни суд је и у овом делу наводе браниоца оценио неоснованим, из разлога што из наведене одредбе члана 60. КЗ јасно произилази да правноснажност пресуде којом је изречена казна затвора, није неопходан услов да би суд узео ту казну као утврђену и изрекао јединствену казну. У конкретном случају суд је окривљеном утврдио појединачне казне затвора у трајању од пет месеци и шест месеци након чега му је изрекао условну осуду тако што је окривљеном АА утврдио јединствену казну затвора у трајању од девет месеци, и истовремено одредио да се утврђена казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, па је на тај начин суд у потпуности поступио у складу са одредбом члана 60. КЗ. У конкретном случају нису испуњени услови за примену одредбе 552. став 1. тачка 1) ЗКП, с обзиром да су окривљеном казне затвора изречене у једној пресуди. Самим тим су наводи браниоца окривљеног да је учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева за заштиту законитости, указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у суштини оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа, наводећи да

није доказано да је окривљени поступио на неки од начина који се могу окарактерисати као пристанак на наступање забрањене последице нити да се кретао недозвољеном брзином. Како погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (чл. 440. ЗКП) не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, Врховни суд се у разматрање и оцену изнетих навода захтева није упуштао.

Бранилац у захтеву формално указује и на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се пресуда заснива на доказу на коме се не може заснивати, а наведену повреду образлаже тиме да првостепени суд сведока ББ није пре испитивања опоменуо да не сме ништа прећутати и да није дужна да одговори на одређено питање, ако је вероватно да би тиме изложила себе или лице из члана 95. став 1. ЗКП тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу. Како наведено упозорење није унето у записник о главном претресу, то се на основу члана 95. став 4. ЗКП, на таквом исказу не може засновати судска одлука. Бранилац сматра да је суд учинио и повреду одредбе члана 98. став 1. ЗКП, јер је првостепени суд испитивао сведоке ББ и ВВ у међусобном присуству, а не понаособ и без присуства осталих сведока. На овај начин бранилац суштински указује на повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП. Како наведена повреда одредбе ЗКП не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, овај суд се у разматрање и оцену ове повреде није упуштао.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић